

Till ledamöterna av Sveriges advokatsamfund

Vägledande uttalande angående revisorsbrev

Fråga har uppkommit hur en förfrågan från ett klientbolag om att förse revisorn/bolaget med viss information i anledning av revision av bolagets räkenskaper, s.k. revisorsbrev, ska besvaras enligt god advokatsed.

1. För advokat som har bolag som återkommande klient förekommer inte sällan att advokaten får begäran om att skriftligen besvara frågor i samband med revision av klientbolaget. Denna typ av begäran (fortsättningsvis betecknad revisorsbrev) förekommer i olika former.
2. I begäran om revisorsbrev ställs ofta tämligen allmänt hållna frågor, såsom huruvida advokaten eller advokatbyrån har kännedom om några pågående rättsprocesser som bolaget är inblandat i, eller huruvida sådana processer är nära förestående. Det förekommer även att andra frågor ställs, såsom huruvida advokaten eller advokatbyrån har kännedom om skadeståndskrav eller andra krav, eller känner till ansvarsförbindelser som kan åvila bolaget, eller huruvida bolaget underlåtit att följa tillämpliga lagar m.m. Med avseende på den typ av svar som efterfrågas, varierar också beskrivningen i begäran om revisorsbrev, alltifrån att en kortfattad beskrivning ska göras till tämligen detaljerade direktiv om vad svaret ska innehålla. Däribland kan exempelvis efterfrågas en bedömning av utgången i pågående tvist. I många fall begränsas inte frågorna till uppdrag som advokaten har åtagit sig, än mindre av frågeställaren uppräknade uppdrag där advokaten eller advokatbyrån anlitas som ombud; i stället kan förfrågan anges avse omständigheter som är kända av advokaten.
3. Avsändare av begäran om revisorsbrev är många gånger klientbolaget självt. I koncerner förekommer inte sällan att förfrågan kommer från ett moderbolag, men förfrågan anges omfatta även andra bolag inom koncernen. Den person som lämnar begäran kan ha olika befattningar inom bolaget, alltifrån verkställande direktör, ekonomi- eller redovisningschef vidare till befattningshavare längre ner i organisationen. Det förekommer också att begäran om revisorsbrev kommer direkt från revisionsbyrån i fråga eller att någon på klientbolaget vidareänder en sådan begäran utan egentlig komplettering.
4. Begäran om revisorsbrev anger som regel att skriftligt svar ska skickas direkt till anvisad revisionsbyrå med kopia till klientbolaget.
5. När advokat får begäran om revisorsbrev och därvid att besvara frågor enligt ovan, aktualiseras en rad olika etiska frågor som advokaten måste överväga och ta

ställning till. Advokatens tystnadsplikt måste prövas utifrån de individuella uppdrag som advokaten haft eller har. När ett bolag är klient måste advokaten avgöra från fall till fall till förmån för vilka tystnadsplikten gäller. Tystnadsplikten kan omfatta även annan än klientbolaget, såsom exempelvis ägare i fåmansbolag, ställföreträdare eller tidigare ägare eller ställföreträdare.

6. Advokat kan lösas från sin tystnadsplikt genom informerat samtycke av klienten. Sådant samtycke måste då i förekommande fall lämnas av den eller dem till förmån för vilka tystnadsplikten gäller. Med avseende på klientbolag måste relevant instans eller organ i klientbolaget besluta om samtycke för att detta ska vara befriande för advokaten.
7. Vidare följer av advokatens lojalitetsplikt att relevant beslutsfattare i klientbolaget (respektive den som eljest skyddas av tystnadsplikten) måste vara införstådd med innebörden av att information lämnas till utomstående, i detta fall revisionsbyrån i fråga. Det åligger alltså advokaten att på lämpligt sätt säkerställa att ifrågavarande beslutsfattare (eller annan person) är vederbörligen informerad om detta.
8. För information som har bäring på aktiemarknadsbolag måste advokat också beakta frågor med koppling till marknadsmissbruk, såsom exempelvis insiderinformation.
9. När advokat anlitas av klientbolag för utredning av misstänkta oegentligheter eller bristande regelefterlevnad inom bolaget eller i koncernbolag, kan svåra situationer uppstå eftersom den typen av utredningar regelmässigt måste ske under sekretess även inom bolaget. Detta kan för berörd advokat medföra, att denne svårligen alls kan besvara den typ av allmänna frågor som ibland ställs i begäran om revisorsbrev.
10. De advokatetiska bedömningarna kan inte begränsas till generella eller abstrakta överväganden, utan måste ta sikte på konkreta personer och omständigheter. Behovet att ta ställning till frågan om vilka nuvarande och tidigare befattningshavare eller andra personer som omfattas av det skydd som advokatens tystnadsplikt erbjuder (vid sidan av klientbolaget), förutsätter därför som regel att frågeställningen prövas i förhållande till visst identifierat uppdrag. För advokatens del medför detta ett behov av att pröva begäran om revisorsbrev utifrån de olika specifika uppdrag som förfrågan kan tänkas beröra.
11. Förutom etiska frågor aktualiseras också ansvarsfrågor som advokaten bör överväga och i förekommande fall beakta i utformningen av svar på begäran om revisorsbrev. Besvarandet av ett revisorsbrev är att utföra ett klientuppdrag. Ett sådant uppdrag går ut på att lämna information om vissa klientförhållanden till revisorn. Den information som lämnas består i uppgift om förhandenvaron eller frånvaron av vissa omständigheter som rör klientföretagets förhållanden, såsom befintliga och eventuella krav och förpliktelser. I den mån uppgift lämnas om förekomsten av krav och förpliktelser, kan informationslämnandet även innehålla uppskattningar av sannolikhet för och storlek av framtida betalningsskyldighet. Dessa uppskattningar grundas då på advokatens bedömning om utfallet av olika inte sällan svårbedömda tvistesituationer.

Styrelsen för Sveriges advokatsamfund har vid sitt möte den 30 januari 2015 antagit följande vägledande uttalande.

Ett svar på en begäran om revisorsbrev bör innehålla denna eller motsvarande information, såvida inte särskilda skäl motiverar ett annat innehåll.

Vi har instruerats av [klientföretaget] att besvara de frågor ni ställer i brev av den []. Vid besvarandet av era frågor har vi att beakta god advokatsed. Innehållet i detta brev har godkänts av [klientföretaget].

Våra svar baseras enbart på sådana förhållanden som är kända för oss, den kunskap vi har fått och de slutsatser vi har dragit inom ramen för under perioden [] – [] utförd juridisk rådgivning i [angivna ärenden], där vi företrätt eller företräder [klientföretaget].

Endast personer som har deltagit i arbetet i angivna ärenden och som när detta svar upprättas är verksamma vid advokatbyrån har medverkat vid besvarandet av era frågor. Någon undersökning i övrigt har inte gjorts.

De uppgifter vi lämnar är enbart avsedda för [revisionsbyrån]s interna bruk och får endast användas som revisionsbevis inom ramen för pågående revision. Det får inte citeras eller visas för annan utan vårt skriftliga medgivande.

Stockholm den 5 februari 2015

Anne Ramberg